

Fiske & Vatten

Idag blåser vårvindar. Snön kring Örebro går snabbt bort. Men hemma i Lindesberg är fälten fortfarande vita ett tag till. Men jag har sett gäss, svanar och tofsvipor redan. På våra vatten ligger nog isen några veckor till.

Det har varit en lång vinter. Det började ju redan i slutet av november. Det betyder att många vatten har haft mer än fyra månaders istäcke. Då kan det bli problem med syrgasbrist i mindre och näringsrika vatten. Jag vet ännu inte vad som överlevt i mina dammar.

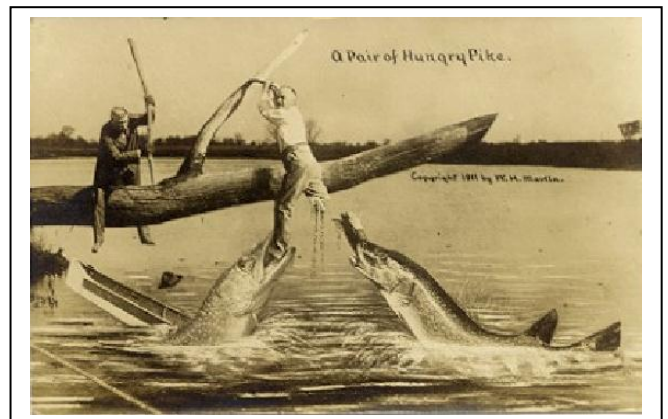
Vill man inte gå ut, eller kladda med fisk, kan man alltid skaffa sig Fishville på Facebook. Ett sätt att virtuellt gosa med fisk!

Jag hör ju till den del av befolkningen som gillar vinter, snö och kyla (på vintern). Däremot kanske inte så mycket mörkret. Denna vinter har jag åkt väldigt mycket skidor, både på längden och på tvären. Men jag har fått mitt lystmäte av snö nu, och ser fram emot våren. Det blir mycket smältvatten, och det tycker jag som ”vattenarbetare” är intressant.

Ånnaboda

Miljödomstolen jobbar nu med ansökan för miljödom. Det har varit mycket handlingar som ska fram. Denna fråga drivs av Örebro kommun, då det är kommunen som äger friluftsområdet, och den slalombacke som behöver vatten till konstsnö. Detta ska nu försäljas till en privat entreprenör. Men för att landa frågan, måste entreprenören i avtalet försäkras om tillräckligt med vatten till konstsnön, vilket man inte tidigare har haft full ordning kring.

Vattenuttaget ska samordnas med ett litet kraftverk inom området, med friluftsintressena, samt förstås med miljöfrågorna och andra ägare och intressenter. Samtidigt är försäljningen och ”paketets innehåll” en politisk fråga. Och under processen har det varit ett val (och där det just för Örebro kommuns del inte blev helt rätt, så man väntar fortfarande på ett omval). Alltså, det finns flera skäl till att det tar viss tid.

Vallentunasjön

Projektet kring biomanipuleringen i Vallentunasjön strax norr om Stockholm går nu in på sin andra fiskesäsong. Så fort isen släpper ska trålfisket återupptas. Vi ska då komplettera fiskeinsatsen dels med ett kraftfullt båtelfiske, dels med ett passivt fiskande bottengarn/storryssja.

Det som är mycket roligt att berätta är att de metoder och teorier vi arbetar efter just nu har uppmärksammats. Den ekolog som testade teorierna i praktiken, Stephen Carpenter, får i höst Stockholm Water Prize 2011, och är professor vid universitetet i Wisconsin-Madison, USA. Han är främst känd för sin forskning om näringsvävar i sjöar. Forskningen om näringsvävar berättar hur alla djur och växter i en sjö påverkar varandra. Om en del av näringsväven påverkas, så kommer detta att sprida sig till övriga delar av näringsväven.

<http://www.vallentuna.se/sv/invanare/miljo-och-halsa/Miljo-och-halsa1/Prisbelont-forskning-bakom-restaureringen-av-Vallentunasjon/>

<http://www.siwi.org/sa/node.asp?node=1120>

Den skräpfisk som vi plockar ur sjön går helt korrekt in i kretsloppet igen, som rötd biogas. Vi kör alltså Stockholms lokaltrafik på mört och braxen. Rovfisken returneras levande.

I projektet har vi köpt en not eller landvad, se bild. Syftet är att med den dra upp ännu mer fisk. Det var så man gjorde förr på många håll. Man rodde ut noten som ett U från land, sen drog man den med gemensamma krafter in mot stranden. Detta bygger på att man har en notplats, en plats med ren och slät botten.

I Vallentunasjön har vi ännu inte funnit denna rätta notplatsen. Dessutom har det visat sig att noten är för stor för vårt vatten. Vi ska mäta upp den mer exakt, men den är uppskattningsvis 120 meter lång, och som djupast 5 meter. För den som inte vet hur en not ser ut, så tänk ”stort tennsnät” som man drar in med all fisk i. **Troligen kommer vi att sälja noten igen. Intresserade är välkomna att höra av sig.** Förutom en mindre skada som vi själva orsakat och ska laga, är den i mycket bra skick!

Annat kring fisk och vatten

Vi som jobbar med fisk, och gillar fisk, kanske kan tycka att vi inte har så många fiskarter i Europa, jämfört med andra kontinenter? Men, vi har ändå 593 arter, av dessa är 30 arter införda eller förrymda från andra håll på vår Jord. Och sedan år 2000 har man upptäckt och namngivit så mycket som 67 nya sötvattensarter i Europa. Okay, ett flertal av dessa är syskonarter till redan kända arter, men där man senare bedömt att det istället är en helt egen art.

En av de mer okända svenska arterna är faren, här bredvid. Det är en braxensläkting, som

Med rätt teknik går det att förbättra bestånden av rovfisk även i små och medelstora vatten!

För andra året i rad arrangeras Boxholmskursen med inriktning mot beståndsvård i små och medelstora insjövatten. Kursen anordnas i samverkan med Boxholm Skogar AB och Sötvattenslaboratoriet i Örebro.

Program

Lör 7 maj
med start kl 10.00

Skötsel av små och medelstora sjöar med inriktning mot abborre, gädda och gös
Teori och praktik - Vi besöker det pågående projektet i Sjögarpasjön
På kvällen äter vi en gemensam middag med insjöfisk som tema
Jonny Ståhl, Erik Degerman, Fiskeriverkets sötvattenslaboratorium

Sönd 8 maj

Åldersbestämning av fisk – Vi lär oss hur man gör.
Erik Degerman, Fiskeriverkets sötvattenslaboratorium

Att arbeta med bottengarn i praktisk fiskevård
Jonny Ståhl

Kursen avslutas 13.00

Kostnad: 2 300 kr per person med inkvartering i dubbelrum. Samtliga måltider inkl gemensam middag. Enkelrumstillägg 200 kr. Max 16 deltagare kan beredas plats

Anmälan till:
Boxholm Skogar AB,
Box 101, 590 10 BOXHOLM
Tel 0142 – 525 20

Vill Ni anordna en egen kurs hos Er?
Sänd en förfrågan till jonny.heda@aries.vokby.se

finns lokalt i några av våra större insjösystem. Just den arten har jag lagt ner några av mina universitetsår på!

Gösutplantering kan vara bra, när det finns ett behov, och de rätta förutsättningarna. Men det är väldigt vanligt att man fortsätter att plantera ut i gös år efter år, utan att veta om de börjat reproducera sig själva. Mervärdet på insättningarna är då sannolikt noll. Det finns flera olika sätt att bedöma hur det förhåller sig.

<http://www.arbetsbladet.se/nyheter/sandviken/1.2722736-storsjon-vimlar-av-sma-gosyngel-utplantering-inte-aktuellt>

<http://gd.se/nyheter/sandviken/1.2722906-en-miljon-gosyngel-i-storsjon>

Den som är intresserad av var mina faren finns, var annan fisk finns, eller var andra växter och djur finns, kan med fördel gå in på GBIF-Sweden, där all svensk biologisk mångfald finns samlad, i fantastiska 28 392 635 stycken dataposter. <http://www.gbif.se/>

Kolla också ovanstående kurs, mycket intressant!

STRUCTOR MILJÖTEKNIK AB

Adress:
Bettorpsgatan 10
703 69 ÖREBRO

Telefon: 019-676 26 00
Fax: 019-676 26 29
Hemsida: www.structor.se

Organisationsnr: 556622-0736

”En urusel fiskedag, klår vilken arbetsdag som helst!”
 ”Det är extrem liten skillnad på att fiska, eller stå
 bredvid en sjö eller å, och se ut som en idiot.”
<http://www.livet.se/ord/>

Fortsätt att äta flodkräfta – men skydda den från signalkräfta

Flodkräfta är en hotad art, men hotet kommer inte från ett för högt fiske-tryck utan ibland från människor som olagligt planterar ut den pestbärande signalkräftan. Bästa sättet att rädda flodkräftan är att bevara intresset för att odla, fiska och äta den.

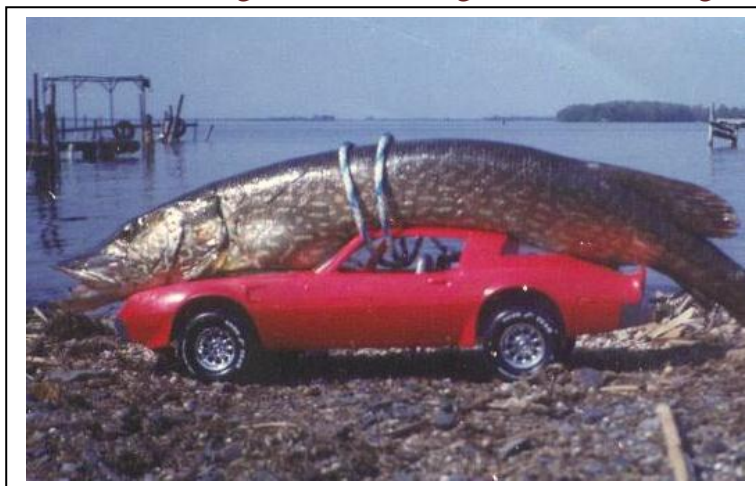
Bestånden av flodkräfta har minskat kraftigt i Sverige sedan början av 1900-talet och idag är flodkräftan klassad som en akut hotad art enligt ArtDatabanken. Fiskeriverket och Naturvårdsverket arbetar sedan 1998 enligt ett nationellt åtgärdsprogram för att stärka flodkräftbestånden. I programmet 2008-2013 slår man fast att en förutsättning för att lyckas är att allmänhet och fiskerättsägare blir engagerade.

– Att utveckla fisket går i det här fallet, ovanligt nog hand i hand med att bevara arten. Ett försiktigt kräftfiske och småskalig odling är lösningen eftersom det skapar incitament lokalt att skydda vattnen där det finns flodkräfta. <https://www.fiskeriverket.se/5.7920eb4612b67b1eed280002054.html>

Nya och pågående jobb

Vi håller för närvarande på med flera kunder som vill ha hjälp med miljökonsekvensbeskrivningar MKB för att anmäla vattenverksamhet eller ansöka om miljödomar. Då dessa frågor ofta går över flera lagrum, kräver klagörande kring rådgivning och tänkt

verksamhet, samråd, är det ofta en hel del som måste finnas med.

Fiskevårdsområden får hjälp med tvister, utredningar och olika fiskundersökningar och fiskeplaner.

Jag håller på att söka all information kring Sve-

askogs innehav av fiskevatten, och hur deras ägande nyttjas, och kan nyttjas i berörda fiskevårdsområdesföreningar. Vi ska också ha en utbildning för fisketillsynsmän i vår.

Jag sköter delar av ett kontrollprogram för att se om ett motorvägsbygge har påverkat några av de vattendrag man tvingats passera och påverka.

Mina kollegor jobbar också duktigt:

- Johanna arbetar med energifrågor i fastigheter, bland annat energideklarationer och miljöklassning.
- Flera kollegor arbetar med förorenad mark och industrifastigheter, i form av undersökningar och saneringsplaner.
- Vi jobbar också med inomhusmiljö, samhällsplanering och lagstiftning.
- Johan är mycket duktig på arbetsmiljöutredningar och yrkeshygieniska mätningar.
- Vi får allt mer beställningar på miljöfrågorna kring kommunala översikts- och detaljplaner.
- Därtill är vi ofta projektledare och experter kring olika miljöfrågor.

Är det våren vi känner i kropp och i själ?
Är det ljuset och solen som gör oss så väl?
Snön sjunker hop och knopparna brister
Vi snart har glömt bort vintern så bister

Svanarna kommer och landar på dammen min
Orren hörs spela när jag hämtar min tidning
Flugorna vaknar i alla sina kryppin
Och funn är ute på sin morgonridning

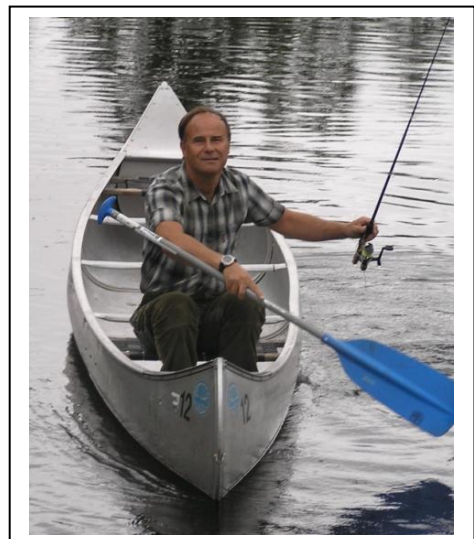
Mina fiskar och kräftor vaknar köldstela upp
Det är lerigt och moddigt och blir nya små gupp
Kunden slöar lojt i solen
Självs ska snart ta fram utestolen

Vattenhälsningar och glad vår!

Björn Tengelin

Bettorpsgatan 10
SE-703 69 Örebro
SWEDEN
Tel: (+46) 019-676 26 06
Mobil: 070-693 04 88
Fax: 019-676 26 29
bjorn.tengelin@structor.se

>(((((((°>¤<°))))))<

STRUCTOR MILJÖTEKNIK AB

Adress:
Bettorpsgatan 10
703 69 ÖREBRO

Telefon: 019-676 26 00
Fax: 019-676 26 29
Hemsida: www.structor.se

Organisationsnr: 556622-0736